

(Det talte ord gælder)

Førstebehandling af budgetforslag 2027 og overslagsårene 2028-2030

Budgettale

Kultur-, fritids- og borgerserviceborgmester Christopher Røhl (RV), 27. august 2026

Friere. Vildere. Større.

For 30 år siden var København europæisk kulturhovedstad.

Det skete efter årtier med fraflytning, en skrantende økonomi og en bygningsmasse i forfald. Kulturby 96 blev et administrativt konfettirør, der skød investeringer, forbedringer og nyt liv ud over byen.

Og det blev startskuddet til den udvikling, vi i dag kan sole os i.

For andet år i træk er København kåret som *the most liveable city in the world*.

Det er én måde at gøre byens succes op på. Med en regnemodel, der næsten er en kvantecomputer værdig.

Men succesen kan også måles mere simpelt.

Tag bare udviklingen i boligpriserne: Folk vil bo i København.

Og københavnernes vil gerne blive i deres by.

Den fraflytning, vi ser i dag, er derfor en anden end den, vi så i 80'erne.

Dengang flyttede folk fra en by i krise.

I dag bliver alt for mange presset ud af en by i succes af høje boligpriser og mangel på egnede boliger.

Derfor går vi også ind til årets budgetforhandlinger med en klar opgave, som deles på tværs af det politiske spektrum:

Vi skal skabe flere boliger til københavnernes.

Byg. Byg. Byg.

Det er næsten blevet den nye indskrift i byens våbenskjold. Et ekko af Jens Kramer Mikkelsen og det hedengangne Ørestadsselskab.

I Radikale Venstre deler vi ambitionen. Vi skal bygge flere boliger i byen.

Hellere i dag end i morgen.

Tag ikke fejl af det.

Men så vil jeg også spørge jer:

Er dét visionen for fremtidens København?

Er det virkelig den nye indskrift i vores våbenskjold?

The most buildable city?

Selvfølgelig ikke.

For vi skal ikke bare bygge mere by. Vi skal bygge en bedre by.

Og derfor vil jeg bruge resten af talen på vores vision for København.

For vi drømmer om et friere, vildere og større København.

Det skal være lettere at skabe liv i København.

Kommunen skal være en katalysator for byens liv og puls. Aldrig en bremse.

Vi vil have en hovedstad, der summer af initiativ og forskellighed på gader, pladser og stræder.

København skal leve mere.

En by lever, når børn leger i gårdene. Når unge gør byen til deres egen. Når caféer, udeserveringer, musik, markeder og festivaler fylder byrummene med liv.

Når arkitekturen tør være anderledes, og grønne rolige rum får plads midt i al bevægelsen.

København skal være en by, hvor idéer kan blive til virkelighed – uden først at drukne i papirarbejde og langsomme processer.

I dag bliver for mange kulturaktører, iværksættere og byskabere holdt tilbage af tunge regler, lange sagsgange og uklare krav.

Vi vil gøre det lettere at skabe.

Med én samlet indgang til kommunen. Med færre og smartere regler. Og med målrettet støtte til dem, der tager initiativ.

Kommunen skal være en partner og en hjælper. Ikke en forhindring.

Det gælder for vores kulturliv, såvel som for vores erhvervsliv.

Københavns kulturliv lever af sit vækstlag.

Af de små scener, de nye arrangører og de spirende festivaler, som senere kan blive til byens store fyrtårne.

Men i dag går for mange midler til for få etablerede aktører, mens vækstlaget kæmper for at få fodfæste.

Samtidig samler de store events sig for ofte i centrum uden at sætte varige spor i bydelene.

Det skal vi ændre.

Vi skal styrke kulturen nedefra og give den plads i hele byen. Så den skaber lokal identitet og samtidig holder København levende som international kulturby.

Vi vil investere i dem, der er på vej op. Og vi vil give plads til, at kultur og events kan vokse dér, hvor mennesker bor og mødes.

Det arbejde vil vi løfte i et nyt og tættere partnerskab med alle dem, der er klar til at tage ansvar for udviklingen af København som kulturens hovedstad.

Vi drømmer om et friere, vildere og større København.

Fri af Putins gas og olie. Med vildere natur i byens rum. Og med større stræk af åbne, blå vandløb.

Vi må ikke stå med et halvfærdigt arbejde, som vi gjorde sidste år, da der var røde tal på bundlinjen af vores klimaregnskab.

Det er nu, vi lægger fundamentet for at nå vores klimamål. Det er nu vi baner vejen for klimahandling i kommunen og for københavnernes.

Gør vi ikke det, sender vi regningen videre til vores børn. Og den kan i sidste ende blive ubetalelig.

For klimakamp er også en frihedskamp.

For det er også dét, vi kæmper for, når vi vil bevare København som *the most liveable city*:

En by, hvor man kan ånde frit. Bogstaveligt talt.

Med renere luft, flere træer og kølende vandløb, når hedebølgerne rammer. Derfor skal træerne og åerne frem i bybilledet.

I den seneste periode fik vi vedtaget en masterplan for at åbne byens åer, som vi foreslog fra Radikale Venstre. Nu skal planen føres ud i livet.

Men vi vil også tænke større. Vi skal arbejde mere strategisk og sammenhængende med hele byens grønne og blå infrastruktur.

Vi drømmer om et friere, vildere og større København.

Og hvis vi vil vide, om den vision lykkes, skal vi ikke kun se på internationale ranglister.

Vi skal også se på København i børnehøjde.

Frihed begynder med en god start på livet.

Med muligheden for at lære, trives og være en del af et fællesskab uanset hvor i byen man vokser op, eller hvor meget ens forældre tjener.

Derfor vil vi styrke folkeskolens faglige og sociale fællesskab, så der er plads til alle.

Vi skal have høje ambitioner på alle børns vegne. Og vi skal sikre bedre hjælp til dem, der har brug for den.

Vi skal arbejde positivt med vores mangfoldighed og arbejde imod diskrimination og racisme.

Faglighed og trivsel hænger sammen.

Faktisk er trivsel en forudsætning for læring.

Derfor skal vi reagere tidligere på mistrivsel og ufrivilligt skolefravær. Med hjælp og handling, før børn mister forbindelsen til fællesskabet.

Trivsel handler også om de helt konkrete rammer i børnenes hverdag.

Om ordentlige skolebygninger, ordentlig rengøring, ordentlige toiletforhold.

Om mætte maver hos alle vores børn.

Men børn skal mere end lære. De skal lege, skabe og opleve.

Derfor vil vi bringe kunst, kultur og fritidsliv tættere på børn og unge.

For alle børn skal have mulighed for at opleve og blive en del af de stærke fællesskaber, som kunst, kultur og fritidsliv kan skabe.

Det gælder for alle vores børn, men jeg får selvfølgelig lyst til at fremhæve de udsatte områder, hvor vejen til kultur- og fritidslivet er længere.

Det er i den forbindelse værd at fremhæve Tingbjerg, som står midt i en omfattende forandring. Vi kan ikke ignorere de udfordringer, som beboerne længe har peget på.

Vi skal investere i de fysiske rammer og skabe flere gode mødesteder. Og vi skal give børn og unge langt bedre adgang til aktiviteter, fritidsliv og positive fællesskaber.

Udviklingen af Tingbjerg skal ske med beboerne og de unge. Ikke hen over hovedet på dem.

For 30 år siden stod København i forfald. Det lykkedes at vende udviklingen.

I dag står vi med en anden udfordring:

Vi er ved at blive kvalt i vores egen succes.

Boliger. Byliv. Bæredygtighed. Bynatur. Og et bedre børneliv.

Fem politiske prioriteter. Alle begynder de med B.

Det gør Radikale Venstre også på stemmesedlen.

Og sidste år satte mange københavnere deres kryds ved B. I år er det selvsagt vores ambition at de også skal kunne finde partibogstavet i budgettet.

Så vi sammen kan bygge videre på den by, vi er stolte af og skabe mere af alt det, der gør København værd at leve i.

Et friere, vildere og større København.